

РЕШЕНИЕ

№ 14740

гр. София, 29.04.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 28 състав, в
публично заседание на 02.04.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Антони Йорданов

при участието на секретаря Наталия Дринова, като разгледа дело номер **8872** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и следващите от Административно-процесуалния кодекс /АПК/.

Образувано е по жалба от Агенция „Пътна инфраструктура“ /АПИ/, срещу Заповед № САГ24-РА-20-38/30.08.2024г. на вр. и.д. Главен архитект на Столична община, с която на основание чл. 195, ал. 4, вр., ал. 1, чл. 196, ал. 3 и, ал. 5 от ЗУТ, чл. 4, чл. 6 и чл. 11, и чл. 12 от Наредба за принудителното изпълнение на заповеди по чл. 195, ал. 4, ал. 5 и, ал. 6 от ЗУТ за поправяне, заздравяване или премахване на строежи или части от тях и заповеди по чл. 225а, ал. 1 от ЗУТ за премахване на незаконни строежи или части от тях от органите на Столична община, е наредено на АПИ да предприемат незабавни действия с цел основен ремонт и възстановяване на мостово съоръжение, част от пътен възел при [улица], Околовръстен път – С. /II-18/.

В жалбата са въведени твърдения за липса на компетентност на административния орган, както и за противоречия с материалния закон. По същество се твърди, че стопанисването и управлението на пътен възел при [улица], Околовръстен път – С. /II-18/ е възложено на Столична община, поради което не следва да се задължава АПИ да извършва каквито и да е ремонтни дейности. Претендират се разноски за юрисконсултско възнаграждение.

Ответникът – главен архитект на Столична община, чрез процесуалния си представител оспорва жалбата и моли съда да се произнесе с решение, с което да я отхвърли. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Административен съд София-град, след като обсъди доводите на страните и прецени събраните и приети по делото писмени доказателства, прие за установено следното от фактическа страна:

По повод постъпили сигнали в Столична община на 26.01.2024г. и на 28.05.2024г. била извършена проверка от съвместна група от Столична община и инженер-конструктори на пътен възел при [улица], Околовръстен път – С. /П-18/. Установено било значителни разрушения на видимата колона от северната страна на надлеза. Компрометирана била опорната зона на една от V-образните опори, като носещата и способност е силно намалена. Колоната била с променено положение, като видимо преместването в основата е около 10 см. Бетоновото сечение било нарушено, а видимо армировката била огъната. Установено било още, че мостовата конструкция е постигнала равновесие и е запазила проектното си положение поради преразпределението на усилията в другите елементи. По повод така установеното е изготвена и техническа експертиза (л. 98-174), ведно с конструктивно становище за оценка състоянието и предложение за ремонт на мостовото съоръжение от УАСГ. Изготвен е и проект за временно укрепване.

С писмо изх. № СОА24-ДИ05-2782/22.08.2024г. за резултатите от проверката е уведомен АПИ.

Със Заповед № САГ24-РА-20-37/21.08.2024г. гл. архитект на СО е назначил комисия, която да разгледа преписката и да направи предложение. Видно от протокол от 30.08.2024г. нарочната комисия е предложила на гл. архитект на СО да издаде заповед по чл. 195, ал. 4 от ЗУТ, с която да задължи АПИ да предприеме действия с цел основен ремонт и възстановяване на мостовото съоръжение.

С процесната Заповед № САГ24-РА-20-38/30.08.2024г. на вр. и.д. Главен архитект на Столична община е разпоредил на АПИ както следва:

1.1. Незабавно временно укрепване на съоръжението с цел защита живота, здравето и спокойствието на гражданите, както и с оглед предотвратяване погиването му, и осигуряване на нормалното му ползване до извършване на действията по т.1.2, т. 1.3 и т. 1.4.

1.2. Възлагане на последващо конструктивно обследване на съоръжението, съдържащо конкретно предписания към съдържанието на последващия инвестиционен проект;

1.3. Въз основа на обследването да се изготви инвестиционен проект, който да се внесе за разглеждане и одобряване пред компетентния административен орган, и за издаване разрешение на строеж;

1.4. Изпълнение на строително-монтажните работи, предвидени в одобрените/съгласувани проекти и издаденото разрешение за строеж;

Определен е 30 дневен срок от връчването на настоящата заповед за доброволно изпълнение на установеното в т.1.2. и 1.3. задължение. Определен е и 90 дневен срок от връчването на настоящата заповед за доброволно изпълнение на установеното в т. 1.4. задължение, като при изпълнение на всички дейности, изпълнителят е длъжен да спазва нормативните изисквания за съответната дейност и нормите на безопасност.

По делото са представени писмо изх. № 11-00-291/17.03.2025г. от Областно пътно управление – [населено място], ведно с доказателства към него, споразумителни протоколи между ОПИ-С. и СО за съвместно финансиране и поддържане на РП в чертите на Столична община за период 2019г.-2024г.

При горните фактически установявания съдът формира следните правни изводи:

Жалбата е процесуално допустима за разглеждане по същество. Подадена е в срока по чл. 215, ал. 4 от ЗУТ, срещу акт по ал. 195, ал. 4 от ЗУТ подлежащ на съдебен контрол, от легитимен субект, на който са възложени определени задължения.

Разгледана по същество жалбата е основателна.

Преди да се произнесе по основателността на предявената жалба, съдът следва да изясни характера на претенцията за нищожност на оспорената заповед. Безспорно е, че

административните актове, които противоречат на законите или на други нормативни актове са недействителни-невалидни актове (с нередовно действие). Основното разграничение на порочните актове на администрацията е разделението им на нищожни и унищожаеми в зависимост от степента и качеството на порока (дефекта), от който е засегнат акта. В административното право, за разлика от гражданското право липсва специален законов текст, който да регламентира кога съответният акт е нищожен и в кои случаи е унищожаем. Общоприето е становището, че нищожни са тези административни актове, които поради радикални, основни и тежки недостатъци, се дисквалифицират като административни актове и въобще като юридически актове и се третира от правото като несъществуващи, поради което изобщо не могат да породят правни последици. Във всеки отделен случай действителността на административния акт се преценява конкретно с оглед тежестта на порока, от който е засегнат и дали той е годен да предизвика промяна в правната сфера на адресатите на акта. Съдът в настоящия състав счита, че основанията за прогласяване на нищожност на административен акт са нарушаване изискванията за компетентност, липса на форма, пълна липса на правно основание, невъзможен предмет, несъществуващ адресат и др. Следователно, следва да бъдат преценявани всяко едно от изискванията за законосъобразност на административния акт, така, както те са регламентирани в нормата на чл. 146 от АПК и в случай, че се констатира нарушение на някое от изискванията, неговата интензивност и тежест следва да бъде от степен на същественост достатъчна, за да обоснове извод за нищожност.

В случая претенцията за нищожност се обосновава с обстоятелствата, че заповеди от настоящият вид се издават от кмета на общината, в случая Столична община, същият е избран за кмет м. 11.2023г., Заповед № СОА21-РД09-455 с която се делегират правомощията на гл. архитект на СО е от 22.01.2021г., т.е. издадена е от предходния кмет на СО, а и издателя на оспорената Заповед № САГ24-РА-20-38/30.08.2024г. е „временно изпълняващ длъжността“ Главен архитект на Столична община. При тези съображения се претендира нищожност.

Компетентността си административните органи могат да придобиват по три начина. Основният начин е придобиване на правомощия по нормативен път или „нормативна компетентност“ – правомощията на административния орган са нормативно регламентирани в закон. Другите два способа за придобиване на компетентност са чрез делегиране на правомощия и чрез заместване при отсъствие на титуляр - така наречените „делегирана компетентност“ и „компетентност по заместване“. В правната теория и практика не са познати други начини за придобиване на административна компетентност (ТР № 6 от 27.10.2022 г. на ВАС по т. д. № 6/2021 г., ОСС, I и II колегия).

Видно от редакциите на чл. 195 и чл. 196 от ЗУТ законодателят е предоставил правомощието (възможността и задължението) да издава тези актове на кмета на общината. В редакцията на § 1, т. 3 от ДР на ЗУТ е предвидена възможност кметът на общината да може да предостави свои функции по този закон на заместниците си, на главния архитект на общината и на други длъжностни лица от общинската (районната) администрация. По делото е приложена Заповед № СОА21-РД09-455/22.01.2021г., в чиято т. 1.37 кметът на СО е предоставил правомощието за издаване на заповед по чл. 195, ал. 4 от ЗУТ на гл. архитект на СО. Същата заповед не е обвързана със срок, а и не е отменена от „новия“ кмет, поради което съдът намира, че е налице редовно делегиране на правомощия, а възраженията в тази насока са неоснователни и противоречащи на принципите на законност, предвидимост и непрекъснатост на функциониране на държавните органи.

Следователно не е налице порок по см. на чл. 146, т. 1 от АПК. Само издаденият административен акт от орган, който не е компетентен по материя, степен, място или време е

нищожен и не поражда правни последици.

Съдът констатира, че не са налице пороци, водещи до степен на нищожност по см. на чл. 146, т. 2-5 от АПК. Процесната заповед от формална страна отговаря на изискванията на чл. 59, ал. 2 от АПК, доколкото специалният ЗУТ не предвижда различна форма и реквизити. Същата е съобразена и с целта на закона, а именно строежи да съответстват на техническо състояние, отговарящо на основните изисквания по чл. 169, ал. 1 и 3 от ЗУТ, да не се допуска влошаване на проектните нива на съответствие с изискванията за целия строеж или за отделни негови характеристики.

В тази връзка следва да се посочи, че оспорената заповед е издадена на основание чл. 195, ал. 3 от ЗУТ. За да се издаде заповед на посоченото правно основание е необходимо първо да бъде констатиран строеж, който не се поддържа в добро състояние или е състояние, което го застрашава от увреждане или разрушаване. Видно от приложените по делото доказателства (протоколи и технически експертизи), установено е, че пътен възел при [улица], Околовръстен път – С. /II-18 км 49+316/ е в аварийно състояние. След констатацията на състоянието на строежа компетентният орган по чл. 195 от ЗУТ е длъжен да възложи извършването на съответните ремонтни дейности на собственика на строежа. Кой е собственик на строежа се установява от приложените по преписката доказателства, доколкото в административното производство не се изследват и решават спорове за собственост, в частност ПВ при бул. България дали е публична държавна или публична общинска собственост.

Така независимо от спазване на предвидената в чл. 196, ал. 1 и 2 от ЗУТ обаче е допуснато нарушение на процесуалните правила, което е довело до нарушение на материалния закон. В противоречие с изискването на чл. 35 във вр. с чл. 7 от АПК нито нарочната комисия по чл. 196 от ЗУТ, нито административния орган в лицето на врид. гл. архитект на СО са установили кой е собственикът на строежа, респ. кой е задълженото лице.

Съгласно т. II – 1 от приложение № 1 на Решение № 959 от 31 декември 2018 г. на Министерски съвет за утвърждаване на списък на републиканските пътища, първокласен път Е-79 Граница Румъния - о.п. В. - Д. - Р. - Б. – о.п.М. – о.п.В. - М. - Б. - Горни Б. - ок.п. С. - Д. - о.п. Д. - о.п. Б. - о.п. С. - Кресна - К. – граница Гърция, част от който е Софийски околовръстен път - Републикански път II-18 /СОП II-18/, включително пътен възел при [улица], Околовръстен път – С., е част от републиканската пътна мрежа.

По делото не се спори, а и от доказателствата се установява че спорният пътен участък /ПВ Б./ минава през урбанизираната територия на [населено място].

Съгласно чл. 13, ал. 1, т. 1, т. 2 и т. 3 от ЗУЗСО, републиканските пътища и пътните принадлежности извън тях, включително пътните възли за привързване към градската улична мрежа и трасетата и терените на първостепенната и второстепенната улична мрежа, са част от техническата инфраструктура, в която категория са включени и терените и местата за подземно, надземно и многоетажно паркиране.

Разпоредбата на чл. 3 от ППЗП определя кои са общинските пътища - от местно значение и осигуряват маршрути от общински интерес. Ал. 2 с.ч. за маршрути от общински интерес се смятат тези, които отговарят поне на едно от следните условия: осигуряват транспортни връзки с други общински пътища, като образуват с тях непрекъснатата пътна мрежа, свързана с републиканските пътища. Въз основа на тези разпоредби и съобразено представената по делото справка от ОПУ [населено място] се установява, че пътен възел при [улица] СОП е общински и стопанисването му е възложено на Столична община. Същото се установява и от представените по делото споразумителни протоколи за съвместно финансиране на поддържането на републиканските пътища в чертите на СО. Видно от приложените в табличен вид обозначение от

км 38+100 до км 59+400 /Ю. дъга от разклон Г. до кръгово кръстовище А6 СОП III-189 Б./ поддръжката се извършва изцяло от СГО (л. 317, л. 328, л. 339). Последното кореспондира и с чл. 52, т. 1, б. „б“ от ППЗП която предвижда финансирането на дейностите, свързани с изграждането, реконструкцията, ремонта и поддържането на общинските пътища да се извършва от съответната община.

Предвид така установеното съдът прави извод, че Заповед № САГ24-РА-20-38/30.08.2024г. на вр. и.д. Главен архитект на СО е незаконосъобразна, доколкото е насочена срещу субект, който не отговаря за поддръжка и ремонт на процесният пътен възел при км 49+316 на СОП, поради което следва да бъде отменена.

При този изход на спора и на основание чл.143, ал.3 от АПК, правото на разноски е възникнало за жалбоподателя. То е своевременно упражнено, като преди приключване на устните състезания по делото е поискано присъждането им. За защита, осъществена от юрисконсулт при съобразяване с проведеното по делото едно съдебно заседание, предмета на делото и на основание чл.24 от Наредбата за заплащане на правната помощ съдът определя възнаграждение в минималния установен размер-100 лева.

Така мотивиран, Административен съд София-град, II-ро отделение, 28-ми състав:

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ Заповед № САГ24-РА-20-38/30.08.2024г. на вр. и.д. Главен архитект на Столична община, като незаконосъобразна.

ОСЪЖДА Столична община да заплати на Агенция „Пътна инфраструктура“ сумата от 100 (сто) лева, представляваща юрисконсултско възнаграждение.

Решението подлежи на обжалване пред Върховния административен съд, в 14-дневен срок от връчване на съобщението за изготвянето му

Препис от решението да се връчи на страните на основание чл.138 от АПК.

СЪДИЯ: